

VASÁRNAPI

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-82.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félfévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938.

XIX. évfolyam, 6. szám.

Február hó 6.

A legfőbb Hadur

meglátogatta a kórházban a köteleessége teljesítése közben életveszélyesen megbeséült *Hajtó Antal* rendőrfőtörzsrörmestert. Megsimogatta a fejét. Kezet fogott vele és a családja tagjaival. S az ezüst érdemkereszttel tüntette ki. A legelső magyar ember vitte el a jóságos szívét egy egyszerű katonája betegágyához, s az a szeretet, amely abból a jóságos szívből a lázasan fekvő beteg felé áradt, betöltötte minden igaz magyar ember szívét is s a hála és büszkeség könnyét csalta szemébe. Nem vagyunk árva és elhagyottak, magyar testvéreim, ha a gonosz sors minden megvadult kereké tör és zuz is begyűnik! Nem vagyunk elfeledettek, ha a ravasz számítás minden sötét leplel reánk borítani törekszik is. Es nem vagyunk kicsik a megpróbáltatásos élet legkisebb posztján sem, ha köteleességünket igaz magyar érzéssel és férfias elszántsággal teljesítjük. Rajtunk a Hadur szemé, s velünk a legelső magyar ember szíve. Méltók legyünk hozzájuk egy szívvel-lélekkel. Magyar köteleességtudással és örökös hűséggel.

Énitkezést

a falvakon is!

Azok a vidékiek, akik az utóbbi hónapokban Budapesten jártak, tapasztalhatták, hogy városzerte élénk építkezési tevékenység folyik: hatalmas bérházak, új középületek épülnek és nagyon sok a tatarozási, újraépítési munka is. A magyar vidék népe a legkisebb irigység nélkül, sőt büszke örömmel látja a főváros fellendülését. Jóllesik látnia, hogy Budapest szépi; de szépiüljön is, hogy a megcsontított országnak büszkesége lehessen! Fájó seb azonban, hogy akkor, amikor a vidék, az egész ország büszke a fővárosra, annak szegyenkeznie kell a nyáron porbavészó, tavasszal és ősszel sárfaluló és az egész esztendőben kulturális és egészségügyi intézmények nélkül tengődő falvak miatt. A főváros és a városok fejlesztését törvény szabályozza, anyagi eszközök teszik lehetővé, de a fejlődés útján a falvak is lépést kívánnak tartani nagyobb testvéreikkel, a városokkal! Még pedig nem úgy, hogy azok haladását akarják lassítani, hanem

ugy, hogy a maguk elindulásához kérnek lehetőséget: adókedvezményeket, megfelelő intézményeket és — főleg pénzt. Hitelt a magánosoknak, építkező intézményeket, új kulturális és ipari épületeket, telepeket a vidéknek!...

Új élet 50.907 holdon

A birtokpolitikai célokra 1936 július 1—1938 január 1. közt eltelt másfél év alatt szerzett in-

gatlanok felhasználásáról az alábbi adatok számolnak be:

Az 1936 július 1. óta megszerzett 24.500 katasztrális holdból 1938 január 1-ig 21.077 katasztrális hold felhasználása történt meg. Ebből tulajdonjogi formában kiadott 4039 esetben 18.117 katasztrális hold, haszonbérleti formában kiadott 612 esetben 2960 katasztrális hold. A haszonbérleti szerződések felülvizsgálata után az 1936—37. költségvetési évben *kishasználás*

telére jutott 10.905 katasztrális hold, 1937—38. költségvetési félévben *kishasználásra* jutott 4355 katasztrális hold, összesen tehát 15.260 katasztrális hold. Ehhez járul még a 14.570 katasztrális hold, amely 1937-ben az *Országos Magyar Földhitelintézet* parcellázó tevékenysége folytán jutott kisemberek kezébe.

A kormány szociális, birtokpolitikai tevékenységének ez az eredményjelentése nem szorul bővebb magyarázatra, méltatásra...

75 ezer munkás kap járadékot: egyetlen fillér fizetség nélkül

A képviselőház földművelési és pénzügyi bizottsága január 27-én tárgyalta le, *Mayer János* v. miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnökének előklése mellett, a *mezőgazdasági munkavállalók öregségi biztosításáról* szóló törvényjavaslatot. A bizottsági ülésen a miniszterelnök-földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter, valamint *Thaly Zsigmond* és *Marschall Ferenc* államtitkárok vettek részt.

Az ülés megnyitása után *Mayer János* elnök köszöntötte a miniszterelnököt a falvak népe nevében, amiért ezt a szociális szempontból nagy jelentőségű törvényjavaslatot napirendre tűzte.

A törvényjavaslatot *Urbán Gáspár* báró előadó ismertette. Előadta, hogy a biztosítás alapján általában

minden igényjogosult évi 60 pengős járadékra tarthat igényt (ez a járadéktörzs), ehhez minden olyan esztendő után, amelyben a biztosított legalább 25 héten át lerótta a járulékot, évi 1.50 fillért számítanak hozzá.

azaz annyszor évi 1.50 fillérral emelkedik a járadék, ahány évben legalább 25 heti járulékot fizetett a biztosított. Végül a biztosított igényt tarthat az ugynevezett *fokozódó járadékrészre*, amely ennek az összegnek

20 százalékát teszi ki. A temetési segély törzsszege 30 pengő; ehhez az összeghez is bizonyos kedvezményes esztendők hozzászámítanak. A törvény rendelkezik arról is, hogy

akik a törvény hatálybalépésének napján betöltötték 65-ik évüket, nyomban igényjogosultakká válnak

és azok, akik ekkor 50 évesek, bizonyos kedvezményes évek beszámítására tarthatnak igényt. Hangsúlyozta az előadó, hogy a javaslat első lépés a mezőgazdasági szociális biztosítás terén és a *viszonyok javulásával ezen a téren tovább kell menni.*

Grecsák Richard örömmel üdvözi a javaslatot és kéri, hogy amikor erre mód nyílik, terjesszék ki a biztosítást az özvegyekre is.

Temesváry Imre elismeréssel alapítja meg a törvényjavaslat jelentőségét, kifejté, hogy óriási fontossága és jelentősége van annak, hogy a törvény hatálya az özvegyekre és árvaakra is kiterjesszések.

Cailléry András a munkavállaló nőkre és gyermekekre is kiterjesztendőnek tartaná a törvényt.

Létay Ernő a munkaadók hozzájárulásának felelősségét kívánja és érveket sorakoztat fel a 65 sztoendős korhatár leszállítása mellett. *Tildy Zoltán* elismeréssel emlékezik meg a

javaslatról; a munkaadói hozzájárulás arányosítását kívánja, azaz olyan kules megállapítását, amely a nagyobb birtokkal rendelkezőkre magasabb járulékot állapít meg. Több, a javaslat jelentőségének elismerése mellett módosításokat javasol a hozzájárulás után *Teleki Mihály* gróf hangsúlyozta, hogy a törvény hatálybalépésekor azonnal igényjogosultakká válnak, akkor 65 éves munkások járulékokat egyáltalán nem fizettek, a részükre folyósított járadék tehát az egész nemzetnek ajándéka a *munka megbecsülésének kifejezéséül.* *Palfy Daun* gróf a legalább 25 százalékos rokkantak járadékának megállapításakor minden háborús évet két esztendőként kívánna beszámíttatni. *Szőchenyi György* gróf ugyancsak a korhatár leszállítása mellett foglalt állást, majd *Schandl Károly* dr. szólt fel. Hangsúlyozta, hogy

a legkisebb előregedett földmivések felkarolása a legigazibb keresztény politika,

amely a földmunkában megöregedett embereket megmenti a keserű kegyelemkenyértől. Hangsúlyozta, hogy a szóbanforgó törvényjavaslat méltó alkotója a Darányi névhez fűződő agrárszociálpolitikának. Kifejtette annak a fontosságát, hogy a javaslat elgondolásai reálisak, mert szélesebb méreterés mellett, amely a nehéz helyzetben lévő mezőgazdaságra és államra nagyobb terheket rótt volna, — az egész intézmény könnyen csödbe kerülhetne. Végül üdvözölte a minisztert a javaslatért, mely a krisztusi szeretet szolidaritását viszi át az életbe.

Jursek Béla arra mutatott rá felhívásában, hogy a járadékok, formájában folyósítandó összegek végső eredményében az ipari termelés előmozdítását fogják szolgálni.

BESZÉLŐ SZÁMOK

A legutóbbi tizenegy év alatt 15.000 fizetéképtelenség, kényszeregység, 450 millió pengővel terhelte meg a fogyasztókat. Egy-egy fizetéképtelenség tehát átlag 30.000 pengőjébe kerül a magyar társadalomnak. Ezen a címen évente 40 milliós vesztésséggel kell számolni: azaz az ország minden lakosára, — csecsemőkre is — ezen a címen évente majdnem öt pengős teher jut.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

székhely. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULICZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-uca 84. lísz. 2
 Árak: Demijonai és Budapest
 3 4 6 8 10 15 20
 370 480 710 910 1080 16- 21-20

Tanulmányok prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Darányi Kálmán miniszterelnök válaszlát ezután az általános vita során elhangzott felszólalásokra. Hangsúlyozta hogy a javaslat összeállításakor a legnagyobb óvatossággal jártak el, hogy a törvényben biztosított szolgáltatások a viszonyok rosszabbodása esetén is fennakadás nélkül nyújthatók legyenek. Rámutatott még arra, hogy az évi járadék megfelel két kataszteri hold jobbminőségű szántóföld bérértékének.

Ismertette ezután a miniszterelnök azokat a módosításokat, amelyeket elfogadhatónak talál. Így

a biztosítottak körét kiterjeszti azokra a munkásokra is, akiknek földbirtok tulajdona nem haladja meg a 20 aranykorona kataszteri tiszta jövedelmet, ha a kataszteri tiszta jövedelemtől függetlenül földbirtoktulajdonuk két kataszteri holdnál nem nagyobb.

Azok a mezőgazdasági munkások, akik

tűzharcosok, már 63 éves korukban járadékra jogosultakká válnak.

Azok, akik a törvény életbe lépésétől kezdve hatvanadik évüket betöltötték, amennyiben munkaképtelenek, vagy rokkantak, tehát 65 éves korukig járulékot fizetni nem tudnak, hatvanöt éves korukban ugyancsak igényjogosultakká válnak. Mindezeknek a módosításoknak figyelembevételével körülbelül 75.000 lesz azoknak a száma, akik mindjárt kezdetben járadékra igényjogosultakká válnak. Végül a mezőgazdasági biztosító intézetek eme ágazatában összegyűlő

tartaléktökeket egyrészt a mezőgazdaság céljait szolgáló hitelek nyújtásával foglalkozó pénzügyintézeteknél kell elhelyezni.

A módosítások ismertetése után **Darányi Kálmán**, részletesen válaszolva a hozzászólók szavaira, megindokolta, hogy a felvett egyéb módosítások elfogadásának egyik akadályai. Végül rámutatott arra, hogy a törpe- és kisbirtokok a már hosszabb ideje érvényben levő évi hat pengő járulékkal (havi 50 fillérrel) önkéntes biztosítás formájában, évi 144 pengő járadékra szerzhetnek jogosultságot.

A bizottság a fenti módosításokkal elfogadta a javaslatot, majd **Darányi Kálmán** fejezte ki köszönetét a bizottság tagjainak, előadójának és a miniszterium államtitkárainak a törvényjavaslat előkészítése körül kifejtett munkásságukért.

Ötvenezer idegen jelentkezett már az eucharisztikus kongresszusra

Az Eucharisztikus Világkongresszus előkészítő főbizottsága időként beszámol a sajtó útján mindarról a tevékenységről, amelyet egyes szervei elvégeztek. Ez a beszámolás mindenképpen helyénvaló, mert a nagyközönség, különösen a főváros lakóinak tájékoztatása a nagy cél elérése érdekében szükséges is. Az elszállásolás, az ételmezés kérdése a legnagyobb mértékben a teljes nyilvánosság kérdése. Mind a kettőt úgy kell megoldani, hogy a külföldiek meglegedése

és elismerése, hazánknak pedig előnye származzon belőlük.

Amin a főbizottság legújabb jelentéséből értesülünk, eddig 50.000 külföldi és 140.000 belföldi részvevő jelentkezett; 23.000 külföldi külön elhelyezést kér; 27.000 a tömegszállást kívánja igénybevenni. A 140.000 belföldi két csoportban fog érkezni. Csak negyedrésztük kér tömegszállást, a többi maga gondoskodik ellátásáról. Az első csoport május 25-én, a második 28-án érkezik a fővárosba.

A HÉT POLITIKAJA

A Nemzeti Egység Pártja bizottsága letárgyalta a választójogi javaslatot

A Nemzeti Egység Pártjának választójogi bizottsága február elsején befejezte a választójogi javaslat megvitátását. Az ülés során Széll József belügyminiszter ismertette a bizottság korábbi ülésein, valamint a Ház közjogi bizottsága előtt elhangzott módosítási kívánások ügyében elfoglalt kormányálláspontot. A vita lezárása után **Pinezigh István**, a bizottság alelnöke köszönetet mondott a miniszterelnöknek a felmerült szempontok mérlegeléseért. Majd az ülés elhatározta, hogy a javaslatot a párt február 3-án délután tartandó értekezletének elfogadásra ajánlja.

A szegénysorsu kisdedek ingyen kápnak cukrot

A képviselőház pénzügyi és földművelésügyi bizottsága január 28-án **Bud János** elnöklése mellett ülést tartott. Az ülés megnyitása során **Bud János** elnök meleg elismeréssel emlékezett meg arról a nagyjelentőségű ténnyről, hogy a Népszövetség megszűntette Magyarország pénz-

ügyi ellenőrzését. Hangsúlyozta, hogy ez elsősorban a magyar kormány és **Fabinyi Tihomér** pénzügyminiszter celtudatos, főrdadhatatlan munkájának köszönhető.

A bizottság ezután letárgyalta és elfogadta a cukor gyártásának és forgalmáhozatalának szabályozására Londonban kötött nemzetközi egyezmény beicikelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A vita során elhangzott felszólalásokra adott válaszában a miniszter kifejtette, hogy a cukoripartermelés mai mértékének fenntartásához fontos mezőgazdasági érdekek fűződnek és különösen nagy jelentősége van a mezőgazdasági munkásság szempontjából. Rámutatott a miniszter arra, hogy a cukor árának jelentősebb mérséklése csökkentené az állam jövedelmét, ami megnehezítené a kormány szociális célkitűzéseinek megvalósítását. Hangsúlyozta, hogy nagy gondot fordít arra, hogy a leginkább rászoruló kisdedek kétesves korukig a vidéken ingyen jussanak az orvosilag megállapított cukormennyiséghez. A bizottság a javaslatot elfogadta.

A névtelen adófizető a legfőbb érdem

A napokban fontos változás történt Magyarországi pénzügyi életében. A Népszövetség Tanácsa megszüntette Magyarország pénzügyi ellenőrzését és ezzel természetesen megszűnt **Tyler** népszövetségi megbízott szerepe is, aki itt tizenhárom éven át az ellenőrzést gyakorolta.

A Népszövetségnek ez az intézkedése kétségtelenül azt bizonyítja, hogy

Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzete megerősödött.

Az a hatalmas erőfeszítés, amelylyel egyensúlyban igyekeztünk tartani pénzüink értékét és államháztartásunkat, nem volt hiábavaló. Törökvesünk sikerrel járt anynyira, hogy helyzetünket a külföld, sőt a hitelezőink is kedvezően ítélik meg. Ez pedig nagy szó, mert a hitelező rendszerint bizalmatlan az adóssal szemben, különösen ha annak fizetőképességét olyan kegyetlen próbának veti alá a sors, amint az a közelmúlt válság alatt velünk is történt.

Hogyan lehet az, hogy ez a megtépett, szédarából kis ország így ellen tudott állni az idők viharainak? Hogyan lehetséges, hogy

1931 óta az államháztartás hiánya 124 millió pengőről

1935-ig 18 millióra csökkent,

sőt két év óta már költségvetési felesleggel dolgozhatunk megint? Minek köszönhetjük ezt a példátlan eredményt, amelyet a legpusztítóbb válság alatt sikerült elérni?

Fabinyi pénzügyminiszter megmondotta: a magyar adófizetőnek. Bizonyos, hogy valamit segített a jobb konjunktúra is, amely néhány év óta már elviselhetőbbé teszi a mezőgazdaság helyzetét, a javulás azonban távolról sem olyan jelentős, hogy az megmagyarázja az elért eredményt és a külföldi hitelezők bizalmát.

A névtelen adófizető a legfőbb érdem,

hogy dacolva a nehézségekkel, példátlan lemondás és önmegtartóadás árán lehetővé tette a magyar kormányának, hogy megőrizhesse pénzüink értékét, egyensúlyba hozhassa államháztartásunkat, sőt az ország külföldi kötelezettségeinek is — más, nálunknál jóval tehetősebb államokat felülmúló mértékben — tessen eleget.

A teljesítmény szép volt, de nem tagadhatjuk, hogy ez a nagy erőfeszítés ugyancsak megviselt bennünket.

Mezőgazdasági népességünknek, különösen az alsóbb rétegei elérkeztek teherbíró képességük végső határához.

A hurt tovább nem szabad feszíteni. Most már haladéktalanul hozzá kell kezdeni **Fabinyi Tihomér** pénzügyminiszter tervének megvalósításához: a terheket a gyengébb vállakról át kell vinni az erősebbekre. Ezt követeli a szociális érdek, de a helyes pénzügyi politika is.

Németországban Hitler uralomra jutásának ötödik évfordulóján, január 31-én, nagy ünnepségek voltak.

Romániában újabb rendeletet adtak ki, amely megtiltja, hogy nyilvános étkezőhelyek zsidó kiszolgáló személyzetet tarthassanak. A romániai zsidók egyébként kérvényt intéztek a Népszövetséghez, amelyről területet kérnek egy zsidó állam alapítására. **Károly** román király is nyilatkozott a zsidókérdésről. A király kijelentette, hogy a zsidóknak nem kell tartaniuk erőszakos üldöztetéstől, mindenesetre a leghelyesebben tennek, ha önként kivándorolnának az országból.

Spanyolországban a nemzetiek had-

serege a granadai fronton, huszkilométeres szélességben áttörte a vörösök vonalát. A Földközi-tengeren különben egy ismeretlen nemzetiségű tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol hajót, amelynek legénységéből tizenegy ember odaveszett.

Olaszország nagy ünnepélyességgel ülte meg a fasizta védőrség — milícia — megalkotásának tizenötödik évfordulóját. Az ünnepségen **Mussolini** beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Olaszország népe minden meg tud lenni, amit csak akar; Olaszország tiszteletben akarja tartani mindenkinéket az érdekeit, de kész a saját békejét és jövőjét is mindenkiel szemben megvédelmezni.

A kormányzó elindult lengyelországi útjára

Vitéz nagybányai **Horthy Miklós** kormányzó a „Vasárnap” e heti számának lezárásakor, február 4-én, Lengyelországba utazott a lengyel köztársaság elnökének meghívására. A kormányzó, mint azt már jeleztük, fia, **Horthy István** és **Kánya Kálmán** külügyminiszter kíséri el útjára. A különvonalat utazó kormányzó és kísérete február 5-én érkezik Lengyelországba, ahol ünneppies fogadtatásban lesz része. A megállapított program szerint a kormányzó öt napot fog Lengyelországban tölteni.

SZÓLÓOLTANYOKAT

hegyi borokat és gyümölcsfákat ajánlok kitűnő minőségben, nagy választékban és felelősséggel szállítok. A személyes átutást szívesebben veszem, mert komoly vevők csak így győződhetnek meg pontosságomról és anyagi helyzetemről. Mindezekről információ adhat az előjáróság, például a hivatalos a Gyöngyösi Bank Rt. Gyöngyös. Tavaszai szállításokat már most felveszek, árjegyzéket ingyen küldök. **SZABÓ ISTVÁN**, ABASÁR, Szent Inre-tér 368. sz.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia ékszerész

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

PAPRIKA viszont-eladásra
 Csipősségmentes 4,20, csemege 4, édes 3,60; félédes 2,90; rózsás 2,20; éros 1,20
 Pengő kg-ként. Legkisebb rendelés 5 kg.
 Nagyobb rendelésnél engedmény, a szállítást rendelő fizeti. Szállítási utánvétellel.
Kozma János paprika nagykereskedő, Bácsa, Pestmegye.

Királyné lesz egy magyar grófnóból

Az egész világ sajtója meleg érdeklődéssel kíséri azt a regényes házasságot, amely *Zogu* albán király és a tündérszép *Apponyi Geraldine* magyar grófnő között szövődik.

A sajtó nyilvánosságát már több ízben foglalkoztatta az a meleg érdeklődés, amellyel a fehér sasok daliás királya a bájos magyar grófnő iránt viseltetik. A 42 éves uralkodót, aki a világháború alatt az osztrák-magyar hadsereg ezredese volt, a grófnőnek egy arcképe bűvölte el, amelyet budapesti látogatásukról hazakeresztet nővéreinek látott meg. A király nővérei ugyanis meleg barátságot kötöttek *Apponyi Geraldine* grófnővel a magyar fővárosban. Amikor *Zogu* király az arcképet

meglátta, intézkedett, hogy a január 3-iki tiránai udvari bátra hívják meg a szépséges grófnőt. Ez meg is történt. S még ennél is több. Az uralkodó megkérte a grófnő kezét, aki *igent* mondott.

A többi már a diplomácia dolga s az albán törvények utja volt. Január utolsó napján az albán képviselőházban is bejelentették a házasságkötést, amely március folyamán fog megtörténni.

A fehérsasok királyának gyönyörű szép magyar grófnő lesz a felesége, nemzetének nem kis öröme és büszkesége. A 23 éves bájos királynő bizonyára meglepő támogatója marad elnyomott hazája érdekeinek a trón magasságában is...

Mezőgazdasági munkások szerződésének Németségba és Ausztriába

A múlt évi tapasztalat meggyőzte a kételkedőket arról, hogy a külföldre, különösen Németségba került magyar mezőgazdasági munkásokat nem használták ki, a velük való bánásmód és az ellátásuk kifogástalan volt. A magyar kormány idegenbe szakadt testvéreink sorsa iránt állandóan érdeklődött; *Daranyi Kálmán* miniszterelnök németségi tartózkodása alkalmával *Marschall* Ferenc földművelésügyi államtitkárral személyesen is felkereste a magyar munkásokat.

Az újságok annak idején részletesen írtak arról, hogy a magyar államférfiakat milyen nagy szeretettel vették körül a munkások és hogy a német munkaadók mennyire dicsérték a szorgalmas és fegyelmezett magyar munkásokat. Ennek köszönhető, hogy

a német munkaadók, csekély kivétellel, az 1938. évre is alkalmazni kívánják azokat a magyar munkásokat, akik a múlt évben kint voltak.

A német földbirtokosok tehát szívesen várják vissza multévi magyar munkásaikat.

Az első uttörők becsületes munkájának köszönhető az is, hogy az idén megegyezően annyi munkást fognak tőlünk a németek kívinni, mint a múlt évben. Ezt a létszámot a földművelésügyi minisztérium elosztotta a nagy munkásfelesleggel bíró vármegyék között, ahol a főispánok jelölik ki, hogy az egyes községekből kik és hányan mehetnek ki Németségba, illetve Ausztriába. A ki-

jelölés most van folyamatban és néhány nap múlva lezáródik. A főispánok jelentéseiket felküldik a minisztériumhoz és azután megy ki a hivatalos értesítés *Németségba és Ausztriába*, hogy jöhetnek a kiküldöttek, akik majd a munkaadók nevében szerződöttes le a munkásokat.

Elsősorban azok mehetnek ki, akik már a múlt évben is kint voltak, feltéve, hogy ellenük kifogás nem merült fel és teljesen egészségesek. Minden munkásnak feltétlenül értenie kell a cukorrépa-munkálatokhoz.

Ha valaki megteveszti a községi eljárásodat, illetve a németeket és a munkabaállítás alkalmával rájönnek arra, hogy a cukorrépa-munkához bizony nem ért, a munkást saját költségén azonnal hazaküldik.

Mivel a kijelölések nem Budapesten, a minisztériumban történnek, ezért a munkások csak költséget takarítanak meg, ha nem utaznak fel Budapestre, az gondolván, hogy személyesen esetleg kijárhadják felvételüket.

Tudomásunk szerint

Németségba: Békés, Arad-Csanád - Torontál, Borsod, Csongrád és Heves vármegyéből mennek ki munkások; Ausztriába pedig: Zala vármegyéből.

A németül beszélő tolmácsokat pedig úgy, mint a múlt évben, Sopron- és Vas megyéből fogják beszoztani.

Heti 4 dolláros könyvelőből: olajkirály és bőkezű adakozó

Két esztendeje annak, hogy John d. Rockefeller — magyarosan *Rockefeller* D. János — 98 esztendőskorában meghalt. Az egész kulturvilág hálás szeretettel figyelte a „világ leggazdagabb emberének” utolsó esztendeit; bámulta a századik életstendeje felé közelgő *Rockefeller* életmódját. Elvégre nem mindennapos eset az, hogy valaki ilyen magas korban és fiatalos frisséggel megörizze, végezze napi munkáját, az egész világot behálózó olajtröszt irányítását.

*Rockefeller*nek kitűzött célja volt megérni a századik esztendőt: ez a vágya nem sikerült, két évvel előbb halt meg.

A pénz és vagyon hatalmat is jelent és így *Rockefeller* a világ leg-hatalmasabbjainak egyike volt. A csodálatot és hálás szeretetet, amellyel mint mondtuk, az egész világ viseltette vele szemben, éppen azzal szerezte meg, hogy hatalmát nem a világgal szemben használta fel, nem volt az a célja, hogy magát minél magasabbra emelje a kortársak fölé,

hanem arra törekedett, hogy ezt a kivételes hatalmat az embermilliók kulturájának és egészségügyének szolgálatába állítsa.

Három és félmilliárd pengőnek megfelelő összegű alapítványt létesített, melynek kamataiból a világ minden részében — Magyarországon is — kulturális és egészségügyi intézményeket létesítettek.

Nagyon érdekes, hogy *Rockefeller* tüneményes pályafutását egészen lent kezdte. Egyszerű szülei voltak, 1839-ben született. Az akkor még kezdetleges állapotban, a fejlődés elején lévő *Clevelandben* egy ipariskolával egybekötött kereskedelmi iskolát végzett, ahol a legjobban a könyvelés tudománya vonzotta. A fiatal *Rockefeller* nem érdekelték a szokásos szórakozások, nagy odaadással csak a tanulásnak szentelte minden idejét, szabad óráiban pedig erősítette magában az elhatározást, hogy gazdag emberré lesz. Vallásos, komoly, becsületese fiatalember volt.

Tizenhat éves korában, 1855-ben egy kereskedelmi irodában kapott, heti 4 dolláros fizetéssel állást. De csak három havi, ingyenes próbaszolgálat után érte el ezt a fizetést, amely előbb heti 25 dollárra, évi 400, majd 700 dollárra emelkedett. 1858-ban, amikor tehát *Rockefeller* 19 éves volt, egy *Clark* nevű barátjával ön-állította magát, társaságot alapított a két fiatalember. *Clark* ekkor 28 éves volt, *Rockefeller* 19... *Clark*-nak volt 2000 dollárja, *Rockefeller*-nek csak ezer...

A második ezret — melyet atyja csak nagykorúsága eléérésekor akart számára kiadni, — szabályos kamat mellett vette kölcsön atyjától...

Rockefeller azonban ez sem csüggesztette el. Tovább folytatta példamutató életmódját és soha nem mulasztotta el mindennapos imádságát. *Rockefeller* akkor, amikor heti négy dollárt keresett, havi két dollárt fordított kegyes célokra, amely összeget fizetése emelkedésével arányosan fokozta, hogy azután, amikor elérte az „olajkirályságot”, három és félmilliárd pengőt ajándékozott az emberiségnek... A mindennapos imádságból merített erőt további munkájához, amelyhez valószínűleg ezért adta Isten bőszes áldását... Így lett a kis *Rockefeller* Dávid Jánosból a világ leggazdagabb embere és az emberiség egyik legnagyobb jöltevéje...

Állampolgárság-igazoltatás több városban

Megírta a *Vasárnap*, hogy Budapesten a külföldiek ellenőrző hatóságok ismételen rendeztek razzikiákat, hogy a nem magyar állampolgároktól megtisztítsák a fővárost. Megirtuk annakidején azt is, hogy kivánatos lenne hasonló vizsgálatoknak általában a vidéki, de különösen a határhoz közeli városokban, nagyközségekben való megtartása is.

Az Idegenellenőrző Hivatal utasítására az utóbbi napokban *Győrött, Miskolcon, Nyíregyházán, Sopronban, Nagykanizsán* és több más városban is fogantatosították ezeket az ellenőrző rendszabályokat, amelyeknek során a hatóságok a legnagyobb körültekintéssel és tapintattal igazoltatták állampolgárság szempontjából a lakosokat.

IGAZI ÖRÖM

Kitünő hangu HARMONIKA

kéthangoros ... 12.— P
háromhangoros 18.— P

ISKOLAHEGEDŰ

felhurozva,
kitünő hangu ... 11.50 P

**ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FUVÓ-
HANGSZEREK stb.**

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60.

EZ A VÁD, tessék védekezni!

Falujárás közben sűrűn hallja az ember, hogy egy-egy közérdekű mozgalom, — gazdakör, vagy faluzóvetéségi főké alakítása, szövetkezet életrehívása, legelőtársulat szervezése — egyszóval

egy-egy községi érdekeket szolgáló kezdeményezés legtöbbször hajtótörést szenved a személyi kérdések zátányán.

Nem lehet a dolgot nyelbeütni, mert az alvő haragos viszonyban van a felvéllel; holtbiztos például, hogy a nagygazda Kovács Péter az ellenkezőjét kívánja annak, amit a tekintélyes Molnár János akar; a többiek pedig egyrészt utánuk igazodnak, másrészt hasonlóan cselekszenek a maguk felsőbb körében is. Ez az áldatlan helyzet aztán nemcsak kerékkötője, de — nagyon gyakran — megölője is minden hasznos és korszerű elgondolásnak a faluban.

Ez a vád. Fájdalom, annyira igaz, hogy teljesen hasztalan lenne cáfolni. Helyette így tesszük fel a kérdést:

1. Miért igaz ez a vád?

Másképpen kifejezve: milyen okok játszanak közre abban, hogy ez a káros helyzet kialakult a falvakon?

2. Van-e mód reá, hogy ezen a szomorú állapotban változtatni lehessen?

Természetesen nem máról-holnapra; hiszen senki se fogja kétségbevonni, hogy ezt az áldatlan közszellemet egészséges és mindenkit érdeme szerint becsülő közfelfogással helyettesíteni: csak hosszú, céludatos munka árán lehet. De ugyanigy természetes az is, hogy a szembenállásból, rosszszul felfogott vetélkedésből nem születethik meg az a sokat hangoztatott egység, amelynek hiányát a falusi nép is kárholgatja, de amelynek megteremtését — úgy látszik — nem magán kezdi.

A két kérdésre adott velős, cícóma és cafrang nélküli, egy levelezőlapon eléfő válaszokat

legkésőbb február 20-ig

kérjük beküldeni szerkesztőségünk címére. A legjobb hozzászólásokat értékes könyvjutalomban részesítjük.

Adóreformokat kér a mezőgazdaság

Az OMGE adóügyi és pénzügyi bizottsága Bud János dr. nyugalmazott miniszter elnöklésével ülést tartott, amelyen Wilthen Béla titkár ismertette a gazdák adóügyi kívánásait. Az OMGE ezek alapján állította össze javaslatait, amelyek az adófelszámítási bizottságnak a gazdák érdekeiben álló helyesebb szervezésére, a felszámítási eljárások módosítására, a jövedelem- és vagyoniadóalap igazságosabb és arányosabb megállapítására, valamint a földadó-élcengedés lehetőségeinek kiterjesztésére irányultak. Az előterjesztést részletes vita követte, majd az elnök kimondta, hogy az OMGE elnöksége a pénzügyminisztériumban előkészítés alatt álló új adókedvezményekkel kapcsolatban fogja a gazdák adózási kívánásait a kormányhoz felterjeszteni.

Új borpárlat-rendelet

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a termelési adó alá eső nem direkttermő szőlőből származó bort csak abban az esetben szabad borpárlat előállításnak céljára felhasználni, ha a szeszrovadékváltozó vagy a szeszrozdót igénybevevő főzető igazolja, hogy a borpárlat előállításához felhasználható borot az eladónak, seprőfőrlő lefejtése és a szeszrovadékból készült *Matlagand-fokoként legalább 1,3 filléres árat fizetett*. Az a termelő, aki sajáttermésű, nem direkttermő szőlőből származó borot főzi ki borpárlattá, a termelőhely hatósága által bélyegmentesen kiállítandó *bizonyítványt köteles igazolni, hogy a főzésre szánt bor saját terméséből származik*.

Előadás a szövetségi statisztikáról

A Magyarországi Szövetkezők Szövetsége irodalmi és statisztikai szakosztályának ülése keretében Sipos Sándor dr. figyelemreméltó előadást tartott „A szövetségi statisztika szükségessége és lehetőségei” címen. Előadásra keretében rámutatott arra, hogy a szövetségek történelmi hivatásuknak csak úgy tehetnek eleget, ha a többi érdekeltviselővel példája után indulva, megteremtik a *szövetkezeti statisztikát*, hogy így könnyebben megfelelhessenek azoknak a folyton változó követelményeknek, amelyek elé a gazdasági élet állítja őket. A szövetségi statisztika kiépítését a szövetségeknek maguknak kell szervezni a kiépítés problémáját a hivatalos statisztikai szervekkel karöltve kell megoldani.

A tetszéssel fogadott előadás után Nagythy Gyula miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a *Statisztikai Hivatalnak* már régi törekvése a szövetségi statisztika ügyének minél tökéletesebb kiépítése.

Több hozzászólás után az elnök Anfal István dr., országgyűlési képviselő köszönetét fejezte ki az értékes előadásért.

A raffia vidéki, kiskereskedői ára 170 pengő q-ként

A földmivélsügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel „az extra majunga” minőségű raffia métermázsánkénti eladási árat 25 q vagy ennél nagyobb tételekre, Budapesten 144 p-ben, 1—25 q-ás tételekre 151 p-ben, egymázsánál kisebb tételekre, Budapesten 156 p-ben, 1 mázsánál kisebb tételekre, vidéken bárhol 161.60 p-ben, a vidéki kiskereskedői árat, *bálatonlás esetén 170 pengőben állapította meg*.

Arany- és ezüstéremmel, valamint állami oklevéllel kitüntetett **angoratenyészemből** magas gyapjúhozamra kitenyésztett, vérfelírtására alkalmas **I. díjast 1/2 éves tenyészbakok** valamint ivarérett emésk 22 pengőért (törzsek: I bak, 2 emse) kaphatók. Válaszlevelet kérek. **Winkler Ödön ny. alezredes, Vác.**

A múlt évben 4,3 millió hl must termett

A Központi Statisztikai Hivatal ideiglenes adatai szerint 1937-ben a csonkaország musthozama 4,3 millió hektoliter volt, azaz *negyedmillió hektoliterrel több, mint az előző évben*. A gyümölcsként értékesített, illetve felhasznált szőlő mennyisége elérte a félmillió métermázsát, ami az előző évi eredménnyel szemben 120.000 mázsás többletnek felel meg. Országos átlagban számítva katasztrális holdanként **12,2 hl must**

és **2,8 q gyümölcszőlő termelt**. A begyűjtött adatok szerint a rendelkezésre álló *hordó-értartalom hat és egyharmad millió hektoliternek felel meg*. Ez azt jelentené, hogy a rendelkezésre álló hordó mennyiség mellett még felesleg is volna, azonban a megoszlás az egyes országrészek szerint annyira szélsőséges, hogy még így is *komoly hordóhiányról lehetett indokolt panaszokat hallani*.

Tenyészállatbeszerzési kedvezmények a mezőgazdasági kiállításra

Mint hogy aggályok merültek fel, hogy a *száj- és körömfájás* külföldi terjedése mellett a budapesti mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár megfartása nem jelent-e kockázatot, a földmivélsügyi miniszter, az Országos Állategészségügyi Tanács véleményét kérte ki. Ez a szakemberek által álló szerv azt az álláspontot foglalta el, hogy megfelelő övrendszabályok mellett

A kiállításon vásárolt tenyészállatok hazaszállításánál **vasuti fuvardíját teljes egészében a rendezőség fogja viselni**

és csak a fuvardíjon kívül felmerülő kisebb költségek (állatorvosi díj, esetleg a kísérő díja) fizetendők.

A földmivélsügyi minisztérium a magántermesztők számára *kedvezményes tenyészállatbeszerzési hitelt* engedélyezett. Aki ezt a hitelt igénybe óhajtja venni, igénylését legkésőbb *február 15-ig jelentse be a rendezőbizottságnál (Budapest, IX., Köztelék-utca 8.)*.

Végül rendkívüli kedvezményben fognak részesülni a *községek és közbirtokosságok vásárlásai* is, amennyiben a földmivélsügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásaiknál az állatok vételárából 20 százalékig terjedhető, átlagban 15 százalék rendkívüli árvisszatérítést engedélyezett.

Itt említjük meg, hogy a mezőgazdasági kiállítás keretében rendezik meg különben az évről-évre fokozódó nagysikerű *kutyabemutatót*. A most következő mezőgazdasági kiállítás kutyacsoportjában az összes ismert ország és az egyes különleges kutyafajtákkal foglalkozó tenyésztő testületek részt vesznek. A kutyákat 50%-os szállítási kedvezménnyel lehet a kiállításra felküldeni és visszaszállítani.

az **idei országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt még abban az esetben is meg lehet tartani, ha az ország jelenleg teljesen vérszentes területén esetleg szórványosan fel is lép a száj- és körömfájás**.

Az Országos Állategészségügyi Tanács véleménye alapján a földmivélsügyi miniszter úgy döntött, hogy március 23—28. napjain a mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár megtartható, egyben intézkedett a fokozott állategészségügyi, ellenőrzési, fertőtlenítési és egyéb óvatossági rendszabályok megtételére nézve. Így tehát a kiállítási szándékozó gazdák teljes nyugalommal felküldhetik értékes tenyészállataikat és viszont a vásárolni szándékozók megnyugvással fedezhetik ez évben is tenyészállatszükségletüket a budapesti kiállításon.

Keresztény erkölcs és nemzeti gondolat a gazdasági életben

Wünscher Frigyes dr. könyve

Okos, világos és hasznos könyv. Szerzője dr. **Wünscher Frigyes**, a *Hangya* vezérigazgatója. Minden során megérzik, hogy gyakorlati ember írta, aki gondosan kerüli az cmeleket s a szobatudósok kimeríthetetlen rendszereseit. Ez a könyv nem három vagy négy másikból készült, hanem a mai életből íródott. Nem öleli föl a gazdasági tanítások összesét, hanem — mint az élesszemű és biztos ítéletű szerző maga is mondja — a nemzetek helyes gazdálkodásának irányát kutatva, vezérfonalat akar adni azoknak a kezébe, akik olyan gazdasági rendszert keresnek,

épülve, legjobban szolgálhatja az emberiség javát.

Hogy ezt a vezérfonalat a mai gazdasági élet alig kiismerhető kuszsátságából kibogozza, aligha adódhatott volna alkalmasabb toll, mint a világlósztáru szerző. **Wünscher Frigyes** dr. nemcsak a meglátások gyakorlati embere, művésze annak is, hogy mondanivalóját tömören, érthetően és világosan tárja az olvasó elé. Újságíró, volt, később a rádió igazgatója, ma a *Hangya* vezére. Könyve a ma könyve, a vergődő magyar gazdasági élet minden időszerűségével. Könyve és utmutatója minden gazdasági megoldást óhajtó és kereső magyar embernek. Aki elolvassa, fér-

amely a keresztény világnézet és a nemzeti eszme alapján fel-

SZÖVETKEZETI IGAZSÁGOK

„A szövetségi mozgalom ellen irányuló minden támadás ellenére, a szövetségi hálózat él és fejlődik azzal az egyetlen céllal, hogy a magyar gazdának, a magyar kiserbernek és a magyar közgazdaságnak hasznos szervévé váljék.”

(Részlet Teloki István gróf egyik előadásából.)

SZÖLŐOLTIVÁNYOK!

Szokványminőségű 1 éves I. oszt. Riparia alanyú 7 fillér, Berlandieri alanyú 9 fillér darabonként. Ezen árak alatt egyszerű bor- és csemegefajók értendők; másfajokat csak árjegyzéki árban adhatok. A fajazonosságért, valamint az alanyért, százaszálékig szavatosságot vállalok. Tavaszai rendeléseket már most előjegyzésbe veszek. *Leleltésmértékű üygműköt szőlőoltványim eladására felveteknek. VARGA LÁSZLÓ* állami felügyelet alatt álló szőlő- és oltványtelep, **ABASÁR**, Iroda 442. szám. Árjegyzék díjtalan.

fias kiállás okfejtéséből meggyőződést is szerez.

Tükröt tart elénk a nemzetek gazdasági vajudasának sok-sok jelenetéből a legnagyobb szaktekinéylek megszólaltatásával. Tükröt, amelyben magunkra ismerünk, s minden bajunkat világosan és félreérthetetlenül látjuk.

De a tükrő mellett az orvoslás módjait is megjelöli, s könyvének ez a legfőbb értéke. Az, amit a mű címe is magában foglal, hogy

a keresztény erkölcs és a nemzeti gondolat érvényesüljön a gazdasági életben.

„Mert ez a kettő együtt megkívánja, hogy minden embernek megadjuk a lehetőséget arra, hogy ne csak saját magát, de családját is eltarthassa, családjának és gyermekeinek jólétéről, egészségéről legalább a legszükségesebb mértékben gondoskodhassék.” S keresztény alapon álló államnak elsősorban arra kell törekednie, hogy

az adóztatás eszközeivel **ugy éljen, hogy ez is elmozdítsa a tulságos jövedelem, illetve vagyoni különbségek kiegyenlítését.**

Sajnáljuk, hogy nincs trünk a mű bővebb ismertetésére. Megérdemelné, mert érezzük, hogy aligha írtak könyvet, amely a magyar falvak fájdó kérdéseit öszintébben tárgyalná. Hisszük, hogy olvasóink figyelmét e néhány gondolattal is felkeltették iránta. Öszintén és melegen ajánljuk minden tudnivaló gúdatársunk figyelmébe.

Exportmarha-hizlalási tanácsadó

A Külkereskedelmi Hivatal a kiskereskedő részére „Tájékoztató kiskereskedők exportmarha hizlalásához” címen tanácsadó füzetet adott ki, amely részletesen feleleli mindazokat a kérdéseket, amelyek a szarvasmarhát hizlaló magyar gazdák zönségének ismernie kell, hogy az export céljára eredményesen hizlalhasson. A füzetet **Witz Gyula** főfelügyelő állította össze. A *tájékoztató a Hivatalnál* Budapesten (V., Rudolf-rakpart 6.) és vidéki *Kirendeltségeinél* 12 fillérért kapható.

Február 17-én lesz a hortobágyi bikavásár

A *Debrecen-Hortobágyi Magyar Tenyészbikatelep Közös Legelőt Hasznosbirtok Társulat* folyó évi bikavásárát február 17-én rendeli meg a Nagyhortobágy vasutállomás közelében fekvő kislomzugpusztai bikatelepen, ahol 58 darab fajtisza, magyar 3 éves tenyészbika kerül nyilvános árverés útján értékesítésre. A bikák kamatmentes állami kölcsönre is vásárolhatók a m. kir. gazdasági felügyelőség közbenjöttével. Az előzetes jelentkezők részére a Társulat Nagyhortobágy vasutállomásnál fogatokról gondoskodik. Járattárs a helyszínen; megfellelő számú hajtoszemélyzet és rakodó állatorvos jelenlétegről a Társulat gondoskodik. Cím: *Debrecen, Hátcsanak-1. sz. 1. emelet*.

KIS VASÁRNAP

A törpék és a medve

Téli napos verőfény...
Havas erdő közepén,
Fűllig érő bozskorban,
Száz kis törpe egy sorban.

Téli idő, szunya fagy!
Ritkán akad egy kis nap.
Eleg volt a föld alatt,
Jobb lesz most a nap alatt.

Mennek, mennek, sétálnak,
Nagy hirtelen megállnak:
— Hej mi hortyog, mi morog?
Horkanva mi háborog?

— Hegyreggés, vagy völgyreggés?
Vagy éppen nagy földreggés?
Vagy talán a nagy harang?
Ni, ni, pajtás, egy barlang!

Barlang melyik zuga, morog...
— Hej, k-mak, ez rossz dolog!
Nyuznak tán itt valakit?
Vagy a sárkány lakik itt?

— Merjünk-e, vagy ne merjünk?
Bemenjünk, vagy ne menjünk?
Eh, minek e félelem?
Szóznak leszünk egy ellen!

A kis törpék, ép százan,
Csak bemennek nagybátrán.
Kutatnak és keresnek,
Semmi guanust nem lelnek

Nincs itt semmi, üsse kö!
Sziklán szikla, kővön kő.
Mi mordul hát akkor itt?
Mi szuszog, mi morog itt?

— Ni, egy halom falevél!
Nem futja ezt ide szél!
Valaki úgy horhadtam,
Néz, ott alszik alatta!

— Hortyogása mennydörgés!
Fordulása földreggés!
Elrejtik a levelek,
Vajjon milyen szörny lehet?

Levél alól megtetszik,
Valahogy csak kivesszik:
Fejtől-talpig csupa bő!
Bőre végig csupa szőr!

— Lába, karja mint a vas!
Manca, körme hatalmas!
Orrát-fejét láthatnám,
Talan ki is talánám.

Horkan a szörny, megmozdul,
Jobb felére átfordul.
Csak aludni van kedve,
Megismerik: — A medve!

— Tudom most már! Egy szuszor
Téli álmát alussza.
Fel se öbred, ránk támad!
S vége lesz a világnak!

Medve mozdul hortyogva,
Forgolódik morogva.
A kis törpék csendesen
Kiosonnak lábhegyen.

Fűllig érő bozskorba
Mennek haza egy sorba,
Éppen elbújt már a nap,
Jobb lesz már a föld alatt!...

P. ABRAHÁM ERNŐ

Fejtörő

PPPPP

(Megfejtése: ptk.)

KIRTHATJA
EGY ÉJJELEN AT ÖN IS
PATKÁNYAIT.
Küldjön 1 pengőt
ADLER PATKÁNYIRTÓ
CÍMÉRÉ
BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH L. U. 12.

A FALUSI OTTHON

Hogyan készül a csiramalé?

Magyarországon és Balkánon sok helyen ismerik a „csiramalét”, amely vitamintartalmánál fogva igen egészséges étel és friss gyümölcs, főzélékek pótlására alkalmas a téli hónapokban. A csiramalé izletes, tápláló eledel, amelyet gabonából és lisztből, párfilléres költséggel, bárki elkészíthet magának.

A búzát, rozstot, vagy ezek keverékét gondosan megtisztítjuk a gyommagvaktól, azután 1/2—1 napig áztatjuk, amíg a gabonamagok egy fehér pont jelentkezik, annak jeléül, hogy a csirázás megindult. Ekkor a gabonát 3—4 centiméter vastagon egy deszkára rétegezzük és nedves vászonnendővel letakarjuk. A vászontakarót naponta egyszer megnedvesítjük, mire a magok 5—8 nap alatt 2—3 centiméteres csirák nőnek ki s az egész telép összefüggő tömegre nő össze. A csiratömeget darabokra szaggatjuk, mozsárban összetörjük, majd vízben áztatjuk és levét szítan átűrjük. Fehér, tejes folyadékot kapunk, amelynek friss uborkaszaga van. Ebbe a lébe buza- vagy rozslisztet keverünk, annyit, hogy míg tészta állunk s állani hagyjuk mindaddig, míg egy kicsit édes lesz. Akkor tűzálló agyagedényben, vagy kizsirozott tepsiében kisütjük. Sütés közben a hig tészta megbarnul és forni kezd, majd barnapiros bőr képződik a tetején, annak jeléül, hogy kész a csiramalé.

A csirázott gabona, vagyis a friss maláta összezsuzására rézmozsár helyett ajánlatosabb porcellán- vagy famozsarat használni, mert a réz a gyors erjedést hátráltatja. Legcélszerűbb azonban a friss malátát megszáritani. A száraz maláta hónapokig, évekig eláll s épúgy felhasználható, mint a friss. Használat előtt kávédarálón megdaráljuk, meleg vízben áztatjuk és a kész tészta meleg helyen tartjuk. Hogy a gabonamagvak keményítőtartalmának elcukrosodása minél gyorsabb és hatásosabb legyen.

Gazdatudnivalók

Juhok téli takarmányozása

Magasan vehmes vagy tejelő anyajuhoknak adjunk 1 kg pillangós szénát (lucerna, here), 1/2 kg takarmányszalmát, 30—40 deka gabonadarát, 1 kg répát és válogatásra őszi szalmát. A szopós bárány legjobban fejlődik, ha az anyatej mellett annyi lucernaszenát és gabonadarát adunk neki, amennyit meg tud enni. Így gyorsan és olcsón növekszik, mert a fiatal állat a takarmányt igen jól értékesíti. Az 1 éven felüli növényeknek 3/4 kg szénával, némi répával és takarmányszalmával kell megelégedniük. Ugyanílyen tartás megfelelő az üres anyánál és kifejlett ürülék is. Yenezskos téli adagja legyen 1.5 kg széna, 1 kg répa, tetszés szerinti mennyiségben takarmányszalma. Hizó ürünek naponta 1 kg széna, 0.5—1 kg abrak, 3 kg répa és némi takarmányszalma adagolandó.

Hamburgi csirkék nevelése

Hamburg vidékén a kistenyésztők jól pénzelnék abból, hogy már télen nevelnek eladásra csirkéket és ezeket 7—8 hetes korukban, mint rántani való csirkét piacra viszik. Az ilyen korai csirkéket a mi városainkban is jó pénzen el lehet adni, azért leírjuk a hamburgi vidéki gazdák csirkenevelési módszerét: A csirkéket világos, de kályhával fűtött szobákban, 4—5 sorban egy-

A jól készített csiramalé édes, ragadós, gyümölcszerű étel, színe sárgás-barna és vitamintartalmánál fogva kitűnően pótolhatja a téli táplálékok vitaminhiányát. A tavaszi hónapokban, bőíti eledelnek igen ajánlható!

Magyar konyha

Szárazborsó-leves. Négy deciliter szép, nagy szemű borsót megmosunk és puhára főzünk egy liter tiszta lágy vízben. Egy darab felolvasztott vaját egy jó főzőkanállyal liszttel szép sárgára pörkölünk, amúgy hozzá kevés avóóra vágott zöldséget, kacsát, kacsát megtonnyasztjuk, aztán ráöntjük a borsós levét és hagyjuk megfőni. A sült borsó úgy készül, hogy palacsintát készítenek kanállal a forró zsírba eresztünk és szép sárgára kisütjük.

Édeskáposzta ürühussal. Az ürühúst darabokra vágjuk és sós vízben megfőzzük. Aztán egy szép fej édeskáposztát utólag vastagságu szelvényekre vágunk, fazékba tesszük, teszünk hozzá kőmennyegőt és annyi vizet, hogy elterje. Ha a juhús megfőtt, paprikás lig rántást készítünk, feleslegesítjük a hus levével, ha jól előrort, beleadjuk a húst meg a káposztát és azzal együtt hagyjuk ismét forni. Táplálékora néhány kanál édes tejföl adunk hozzá és a húst a tetejére rakjuk.

Pástétom élesztőtésztából. Egy jó kanál vaját elkeverünk négy tojás sárgájával, beleteszünk egy kanál élesztőt, egy negyedliter tejet és annyi lisztet, amennyit fővessz; teszünk bele sót, elkeverjük és hagyjuk megkelni. Ha megkelt, a konyra kinyújtjuk, megtöltjük vagdalt hússal, a tésztát kolbászvastagságra összetekerjük és hüvelyknyi széles darabokra vágjuk. Apró formákba téve, hagyjuk megkelni, aztán sütőbe tesszük, s ha megsült, a formából kifordítva, vajjal megkenjük és melegen adjuk az asztalra.

Aranyszabályok

Köhögéskor, tüszentéskor tégy zsebkendőt a szájad elé.

Ne igyál a más poharából, sem pedig a vizeskanna fedeléből. Ne egyél a más evőeszközeivel.

más fölé helyezett ketrecékben tartják. A legfiatalabb csirkék a legfelső ketrecékben vannak, mert itt legnagyobb (22—25 fok C.) a meleg. Mikor nőnek, akkor az alábbi ketrecékekbe teszik őket. A legalsó ketrecében levők így 19—20 fok C. hőmérsékletű levegőben vannak. A ketrecék fenékén homok van, melyről naponta kétszer letisztogatják az ürületeket.

A géppel kikeltett csirkék 1 1/2—2 napig nem kapnak enni. A harmadik és negyedik napon szemes köles az eleségük. Az ötödik napon kezdődik a tulajdonképpeni hizlaló-takarmány fogyasztása. Ez áll négyötöd részben pohánkadarából és egyötöd részben kukoricadarából, melyet lefőzölött, vagy teljesen megolvadt tejfel pépszerű keverékké gyurnak. A pohánkadarát árpadara is pótolhatja, de a hamburgiak szerint a pohánkadara különleges szép színt és ízt ad a csirkehusnak. A takarmányhoz kevernek még 2 százalék szénasavas meszet. Az angolokér megakadályozására ott 1 százalék csukamájolajat adnak a darakeverékhez;

A jövedelmező állattartást csak
PEKK és FUTOR
cetetéssel biztosíthatjuk.

Képes utmutatót díjmentesen küld:
Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára R. T. UJPEST.

ezt mi teinek hozzáadásával pótolhatnánk. Hogy a takarmány állandóan a csirkék előtt van, vagy csak bizonyos órákban kapnak enni, az nem befolyásolja az eredményt, de fontos az, hogy már reggel 6 órakor kapjanak először és este 10 órakor utoljára, mert különben éjjel nagyon kiéheznének és nem fejlődnek oly gyorsan.

A mézskénlé vagy kaliforniai lé készítése

A gyümölcsfák téli permetezésére igen alkalmas gombaoló szer a mézskénlé, melynek készítése módja a következő: 200 liter kaliforniai lé készítéséhez szükség van 7 kg kénporra, 9 kg égetett (oltatlan) meszre, 200 liter vízre és egy vasústre. Részütöt nem használhatunk, mert e folyadék a rezet megmarja és kilyukasztja. 100 liter vizet a vasúst felmelegítünk, a meszet külön edényben az üstből merített meleg vízzel péppé gyúrjuk. A megoltott meszet sűrű vasszítán, vagy ritkaszóesű szákon az üstbe áttörjük, miáltal a mézskén meg nem oldott, darabos részei visszamaradnak. Ugyanekkor a kénpépet is az üstbe tesszük. Ettől az időtől kezdve a folyadékot folyton keverve, egy óra hosszáig főzzük. Főzés után egy kába leszűrjük és 100 liter vízzel felhígítjuk. A főzés közben elpárolgott vizet pótolni kell. Az így készített mézskénfőzetet lehetőleg 24 órán belül el kell használni, mert a levegőn sokat veszít gombaoló hatásából. A mézskénfőzet permetezéséhez önozott, vagy erre a célra készült ellenálló fémotvetőből való permetezőt használjunk.

Adatok gazdasági állataink nemi életéről

A kanca sárlk — ha még nem termékenyült meg — 3 hetenként, ellés után pedig a 8—9-ik napon; a sárlás tartama 8—10 nap; a vemhesség átlagosan 335 napig tart. A tehén 150 napig. A sertés rühet a 18—22 naponként üzekeedik, ellés után folytat 3 hét mulva; a folytatás 1—2 napig, a vemhesség átlagosan 285 napig tart. A juh üzekeedik az ellés után 35—210 nap mulva, ismétlődik üzekeése 14—28 naponként és tart 1—1 1/2 napig; a juh vemhes átlagosan 150 napig. A sertés rühet a malacok levasztása után 3—5 nap mulva, majd — ha nem termékenyült meg — 3 hetenként ismétlődik a görgés, mely 1—2 napig tart; vemhes a koca 116 napig. Kikel a tyuktojás 19—23, a ludtojás 27—32, a kacsa-tojás 28—32, a pulykatojás 27—32, a gyönytyuktojás 26—32 nap alatt. Ivarérett a kancacsók 1—1 1/2, a borju 1/2—3/4, a bárány 1/2—3/4, a malac 1/2 éves korában.

Nagyobb és jobb termést érhetünk el, ha
korán tavasszal
PÉTI SÓ-val trágyázunk.
Kérjen díjtalan ismertetőt!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V, Nádor-u. 21.

Rövid
történet

Miska bácsi

Írta: Forgács Ferenc

Rettenhetetlen orvvadász híreben állt Miska bácsi az egész heves-megyei Tiszaháton. Hosszu esztendő-kig dacolt a törvény paragrafusával. Ha már majdnem nyakacsipték, egy szemrebbenésnélküli merész lödítással azonban mindig sikerült neki magát a legzsorosabb hurokból is kiszabadítania.

Olyan csaváros észjárása, furfangos ember volt. Ha a kakastollas zsandárok azért faggatták, mert májusban, tilalmi időben pár krajcárért falun sebre használt nyulhajat adott, azt válaszolta, hogy a nyulháj azért friss, mert neki van egy találmánya, amelynek segítségével csinálja ezt a csudát. Elárulni nem lehet a titkot — mondta — mert akkor oda a szükös kereset.

Ha meg azért látogattak lakására a csendőrök vagy fináncok, mert igen kellemes nyulpaprikás illat terjengett a falu szélén levő, nádfedeles kis ház körül, nevetve válaszolt: — Házinyulat főz az asszony. A bór is ahun szárad! — mutatott az ámbituson lógó szürkészínű nyersbőr felé.

S így ment ez évekig. Mindenki tudta róla, hogy vadászik titokban, de rajtacsipni sohasem tudták. Az esztendők mulásával azután a házja is alább hagyott. A hivatalos emberek is elnézték pákosztoskodását. Még a főszolgabíró is azt mondta egyszer, amikor az öreg tilosban való vadásztatása szóba került, hogy: — Hadd puffogtasson az öreg. Nem mai gyerek már. Majd meg tudja egyszer vagy ő vagy a lába. Meg nagy kárt éppen nem csinál.

Attól kezdve azután olyan félig-meddig hivatalos jellegű nyert a működése. Ha a nadrágos emberek közül valakinek nyulra volt szüksége, csak négyzsemkőzt tárgyalt az öreggel s az ígért időre meg is jelent pontosan, szür alatt hozva a nyulpaprikásnak való jobbélre szenderített tapsifüles.

S mindig pontos volt, mint a jóljáró óra. Csak egyszer nem tartotta be a szavát s ez az egyetlen egyszer előforduló pontatlanság volt az oka annak, hogy beigazodott a főszolgabíró mondása: letette az öreg a flintát, abbahagyta a puffogtatást.

Hogy mi volt ez az ok? Ez: Egyszer a karácsonyt megelőző napok egyikén hét ur tárgyalt Miska bácsival nyul irányában. Mindegyiknek meg is ígérte az öreg, hogy pontosan viszi a megrendelt tapsifüleseket. Bár olyan hideg volt, hogy abban a szélviharos időben falusi ember még a kutyájának is istállóban igazított helyet, de az öreg, hogy szavának eleget tegyen, nyakaköré kerítette a kopott szürt és nekivágott az éjszakának.

Ismerete a határt, mint a tulajdon tenyerét. Tudta jól, hogy a vasuti sínek mentén, „strekken”, közel a faluhoz ilyenkor egész bucsujárást rendeznek a kiéhezett, elcsigázott nyulak. Egyenesen oda indult hát s az egy kopasz fejű, terebélyes füfza mellett megbujt, hogy a szél se érje olyan nagyon, meg a nyulak se igen vegyék időnek előtte észre. Megtöltötte rozoga puskáját és várt...

Szimatja nem csalt. Mert alig, hogy kibukant a hold a föld pereme mögül, megpillantotta mindjárt az első kényelmesen bandukoló nyulat is a „strekken”. Megcélolta. Eldurrant a mardály és lebukott a koma.

Aztán megint várakozott. Kis idő múlva felbukkant egy másik tapsifüles... De már gyorsabb volt, mint az előbbi. Nem volt idő a gondolkodásra. Kapásból kellett odaszógni neki, hogy el ne inajlon. De hála Istennek, sikerült a lóvós, az áldozat lebukott.

S így ment ez rövid időközben, gyors egymásután még hatszor. Mikor a nyolcadik rendelés is szállítható állapotban volt, megállt Miska bácsi. Szür alá rejtette a flintát és elindult, hogy összeszedje a zsák-máruyt, legnagyobb csodálkozására azonban sem a „strekken”, sem a sínek melletti „kubik gödörben” nem talált egyetlen fia nyulat sem.

Az öreg nem értette a dolgot. Hisz minden lóvós pontos, célzott lóvós volt. És hogy talált, az is biztos, mert minden nyul felgurult a lóvós után, mint a száráról letépett tük. Már arra kezdett gyanakodni, hogy talán kevés puskaport tett a töltyébe és így a lóvós csak elkábította a nyulatkat s azok kis idő múlva magukhoz tértek és elszököltek.

De, hogy ez a feltevés mennyire helytelen volt, azt bizonyította az a hangos és gunyos nevetés, amely felverte a néma, téli éjszaka csendjét. A nevetés után pedig hang következett.

— No, hogy sikerült a vadászat, Miska bácsi? — hallatszott.

A hangról rögtön megismerte a tulajdonost.

— Nagy Péter... — mormogta fogai között az öreg.

Tudnunk kell azt is, hogy Nagy Péter volt az egyetlen konkurrens Miska bácsinak, csak őt még nem vették elég komolyan az emberek, mert fiatal volt az orvvadász szakmában s így kevés megrendelést kapott.

Miska bácsi a hang irányába ment. Nagy Péter a Tiszahíd mellett állt s közelében egy hosszú rud fekként a havon s a rud végére pedig egy szalmával kitömött nyulbőr volt erősítve. Szempillantásnyi idő alatt megvilágosodott az öreg agyában a nyulak eltűnésének rejtélye. Arra a kitömött nyulbőrre puffogtatott egész idő alatt... Mert Nagy Péter a „strekken” tulsó oldalán úgy mozgott a rud végére erősített kitömött bőrrel, hogy azt a látszatot keltette, hogy élő nyul szalad.

A kudarc nagyon leverte Miska bácsit. Emberkerülő lett. Kedvenc szórakozásáról, a vadásztatásról meg egyenesen nem lehet előtte még csak említést sem tenni azóta.

IGAZGYÖNGYÖK

A fa ne csak azt emlegesse folyton, hogy árnyékot ad a fűnek és bokornak, arra is gondoljon, hogy — a Napot is elveszi tőlük.

Ha a kecske is jóllakott s a káposzta is megmaradt, akkor bizonyára nem találkoztak.

Szivj? Ne szivj?

Vannak dolgozó, események, amelyek megismétlődnek, ismét mások, amelyek egyszerre, vagy egymásután többször megtörténnék a világ minden táján, azonos körülmények kapcsán. Közismert például az a magyarországi történet, amely arról szól, hogy Borszerető Pistának egy felebarátja előadást tart arról, hogy a borra elköltött pénzből milyen pompás házat építhetett volna, amire pilyókás barátunk megkérdi az alkohol ellen beszélőtől, hogy vajlon ő iszik-e? A józan persze tagadó választ adott, züre itálos barátunk megkérdi, hol van hát az ő háza? ... Az alkohol ádáz ellen-gének nincsen háza... Ennek a kis történetnek talán még csattanósabb angol változatát hallottuk most. A történet itt nem a bor, hanem a másik nagy szenvedély, a dohány körül forog. A cigarettástól megkérdi egy idegen, hogy mióta és naponta mennyit dohányzik. Az gyanútlanul ráfelel, hogy husz esztendő óta, naponta átlag egy pengő áru cigarettát sziv el. Mire az idegen kenetes arccal mutat ki az utcára, egy ott vesztelő gyönyörű autóra:

— Látja uram, ott azt a gyönyörű kocsit? — Kérld jelentőségét! —
— Látom, — feleli a cigarettás ember. — Miért, mit akar vele? —
— Csak azt akarom megmutatni, hogy ha a cigarettára adott pénzt félretérta volna, ilyen gyönyörű kocsija lehetne. —
— Ugy? — feleli hídgyérel a dohányos. — Dehát mit kezdenék még egy kocsival, mert ez véletlenül az enyém...

A mi költőink

Aranydőt...

Aranydőt vártam,
Halálra találtam.
Rőszagályát lestem,
Koporsó jött értem.

Lám ilyen az élet,
Igy csufol fel minket.
Senki sem tudhatja
Mit hoz a holnapja.

En most már meghalok.
Itt nem maradhatok.
Indulomát verik:
Csókolok mindenkit.

BÜI JÁNOS (Kocs.)

Menjél...

Menjél csak kedves, utadon,
Síró szememre rá se nézz,
Vigyázz: majd ne legyen nehéz
Ha köd borong a hajlaton.

Kis kacsóddal bucsut ne inte.
És ne sajnálj, nem érdemes
Sírni, a könny felesleges,
S hátra, hátra ne tekints.

Ne lásd, hogy szívem úgy zokog...
De ha csak nevelsz könnyeden,
Ruhád a sóhajom legyen,
Meggfagyott könnyem gyöngyosorod:
S orcádon éjjen szégyenem.

RÁCZ KÁROLY (Berekbőszörmény)

Kis vers a nagy életről

Milyen is az embernek az élete?
Olyan mint a por, mely felszáll a légbé,
Még olyan sem... mert az ember
egyszer él:
De a port azt, sokszor felveri a szél.
IFJ. GYANÓ SÁNDOR (Drávacsehi)

Találja ki!

TALÁNY

Hogy lehet 6 szál gyufát egy elhelyezni, hogy mindegyik érintse a többi ötöt? A gyufákat sem eltörni, sem behajlítani nem szabad.

A levelezőlapra rajzolt megfejtést a Vasárnapi Szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkészve érkezett megfejtést nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a rejtvényt helyesen megfejté, előfizetőtáborunk tagja és előfizetési díj-hátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a 9-ik számban tesszük közzé.

A 3-ik számban közölt betűváltó-tató-rejtvényt helyes megfejtése:

h ad	v ad
u r	i r
sz ur	t ur
á g	é g
r óna	z óna

Tehát az első oszlopban álló szavak első betűit megváltoztatva, a huszár szó helyett a huszárt jellemző vitéz szót kapjuk.

A rejtvényt 54 előfizetőnk helyesen, 3 hibásan fejtette meg.

Öt pengő jutalmat nyert:

1. Bánó Ferenc, Máriabesznyő;
2. Fekete Pál, Vác;
3. Gerlach Ferenc, Ötvenyűre;
4. Ifj. Csabai István, Tiszafüred;
5. Kákonyi Péter, Moór.

A jutalmakat elküldöttük.

Egy kis masoly

Egy sportbólgy állandóan dicsekszik a barátjának, hogy milyen nagyszerűen tud ő rödlit vezetni. A barátja egy nap elmeg vele rödlizni. Felhúzzák a rödlit a Svábhgy tetejére, a sportbólgy kezébe veszi a kormányt és elkezdnek csuszni lefelé. Alig csuszának néhány métert, a sportbólgy nekiveteli a rödlit egy fának, a rödlit felborul és mind a ketten belepotyanak egy árokba. A barátja nyöszörgőve feltápaszkodik és így szól:

— Így én is tudnék vezetni.

— Na ne mondd, — feleli a sportbólgy — most már könnyű, amikor ő megmutattam.

Egy falusi asszony és egy zsidó asszony között valami elvesztett pénz miatt veszekedés támadt.

Elmentek a csodarábhoz, ahol a zsidó asszony újra és újra határozottan kijelentette, hogy nála nincs a pénz.

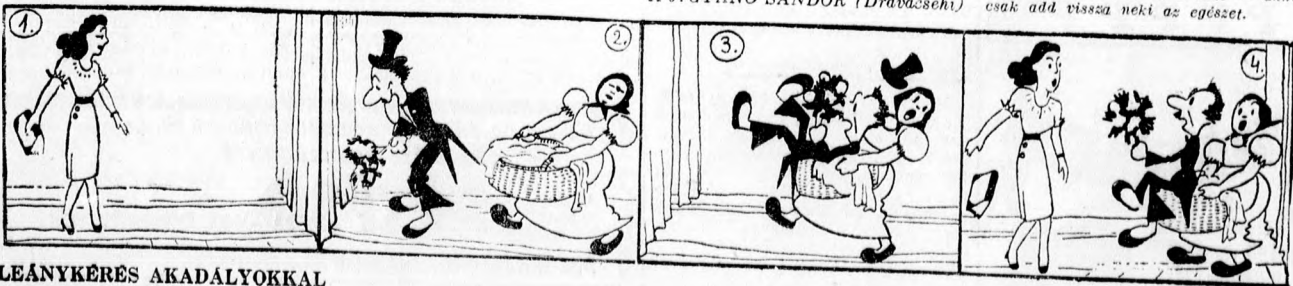
— Tudjátok mit, — mondta a rabi — egyformán kell a kárt viselnetek — a zsidó asszony adja oda a pénz felét a falusi asszonynak.

Aztán a zsidó asszonyhoz fordult és súgva mondta neki:

— De ne abból a pénzből add oda a felét.

— Annyi eszem nekem is van, — mondta a zsidó asszony.

— Igen, — szölt rá a rabi — akkor csak add vissza neki az egészét.

LEÁNYKÉRÉS AKADÁLYOKKAL

Bessenyei István rajza

Február hó

6 VASÁRNAP

Dorottya.

7 HÉTFŐ

Romauld ap., Tódor.

8 KEDD

M. sz. János, Aranka.

9 SZERDA

Cirill, Abigél.

10 CSÜTÖRTÖK

Szokolászló, Elvira.

11 PÉNTEK

Lourdi Mária, Bertold.

12 SZOMBAT

7 szerv. alap., Lidia.

Hold fénypályadozó: Első negyed 8-án.

A kormányzó 1300 vitét avat májusban Székesfehérvárott. Az 1938. évi vitéi avatást május 22-én rendezik Székesfehérvárott, a szentistván-évi ünnepségek keretében, az ásatások színhelyén. A kormányzó 1300 vitét és vitéi várományost avat ezen a napon.

A gyertyaszentelei medve. Lassan talán már el is feledjük, milyen nagyjelentőségű nap volt február másodikka hajdanában, régi Nagymagyarország idején. Az egész ország kedélyes kedvvel leste, hogy az (szakkelteti) Kárpátok és az erdélyi havasok barlangjaiból idősekre előbuvó medve kintmarad-e, vagy unott dörnyögéssel visszavonul vackába. Átmedve így árulta el, közel van-e a virágfakasztó tavasz, vagy a riedel tölütő hófúvással sikszájták el a tavasz verőfényét. Mondom: lassan elfeledjük már február másodikának ezt a bűbajos babonáját, amelynek kedves emléke feláradunk lelkünkben, amikor most esel, meg román uralom alatt lévő Kárpátok vidékéről azt halljuk, hogy — lehet, csak az ottlő, hazavágyó magyarok, székeleik szive látja így a dolgot? — az utóbbi esztendőben, február másodikán meg-megjelenik ugyan barlangja nyílásában a derék medve, körülöz, de nem az eget kémleli, nem is a szelet vizsgálgatja... Körülöz, letesit füzet, visszafordul és utközva felszik... Drága elszakított véreink azt mesélték: azért, mert nem szivelték az odatelepedett jövevényeket... Magyar testvéreink könnyes szemmel várják, vágyják azt a február másodikát, melyen a derék macsó megjósolja az igazi, magyar tavasz bekövetkezését...

Budapest polgármestereinek kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Szendy Károly m. kir. kormányfőtanácsosnak, Budapest székesfőváros polgármesterének a magyar érdemrend középkeresztjét a csillaggal és Lamotte Árpád dr. Budapest székesfőváros alpolgármesterének a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

A hékési főispán a kubikosokért. Vitéz Ricsódy-Uhlarik Béla főispán a hajóseri földmunkálatoknál dolgozó kubikosok kérésére érintkezésbe lépett a munkálatokat végzető Gyula város polgármesterével. A közbelépés eredményeként a munkások egység-béreit mintegy husz százalékkal fel-emelték. A munkásság nagy hálaával fogadta a főispán közbenjárását.

Kitüntetett községi bíró. A kormányzó vitéz Láng Mihály sárszentmiklósi községi bíró az ezüst magyar érdemremmel tüntette ki. A kitüntetést díszközgyűlés keretében vitéz nemes Poór Rezső ezredes, a fejtérnyei vitézi szék kapitánya tüzte a községi bíró mellére.

Halálozás. Sebástyén József, a székesfehérvári egyházmegye áldozópapja, az OTI ny. igazgatója, a katolikus mozgalom régi, törlhetetlen harcosa, 56 éves korában január 27-én elhunyt.

A Gűmbös Gyula Társaság első közgyűlése. A múlt év októberében megalakult Gűmbös Gyula Társaság február elsején tartotta első közgyűlést, amelyen megalakította a társaság tisztikarát és elfogadta az alapszabályokat. A közgyűlésen a kormány tagjai közül jelen volt Darányi Kálmán miniszterelnök, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi, valamint Bormemisza Géza kereskedelmi és közlekedési miniszter.

„Nappal szék, — éjjel ág”, ez volt a békevilág nagy takarékossági vívmánya. A városi lakosság szívesen szerezte be ezeket az ormótlan, kétlaki butorokat, amelyek valójában nappal egy formátlan, izlettelen óriás karosszék alakjában pompáztak a szalonban, hogy éjszakára kényelmetlen ágyvá változzanak. Ennek a butorábrának beaknyult, de a benne kifejezőre jutott takarékossági szellem megnövekedve, óriási méretűv duduza bevonult a fegyverkező államok életébe. Az amerikai Egyesült Államok kormányja elhatározta, hogy ezt a „nappal szék, éjjel ág” elvet váltoítja meg fegyverkezésében. Új, hatalmas hajókat épített, amelyek a béke napjaiban lüksüzegzőszékeként fogják a káptasokat szállítani az Egyesült Államokból Délamerikába; ha pedig rászakad a világra a háború éjszakája, a székből, — azaz lüksüzegzőszékből — egy-kettőre ág, — jobban mondva repülőgéppanahalya lesz... Egy-egy ilyen hajó 17 millió dollárba kerül, a hároznak az ára mintegy negyvenmillió pengő lesz.

Halálosvégi rekordkísérlet. A „Rekordra”, az eddigieknél nagyobb sportteljesítményre való törekvés ismét halálos áldozatot követelt. Rosemeyer Bernd, autós körökben jól ismert versenyző január 28-án rekordot akart javítani. Rosemeyert már első utján majdnem baleset érte; panaszokdottársainak, hogy a viharos szél csaknem felborította kocsját. Ennek ellenére újból elindult. Amikor gépkocsija óriási sebességgel rohant a cél felé, egy szelvényben felkapta a kocsiát és magus ivben egy hidhoz vágta. Az autó összetört, Rosemeyer szörnyethalt.

Jégtorlaszok összetörték a Niagara hidját

Amerika területén az elmúlt hetekben borzalmas itéletidő pusztított. Hatalmas hóviharak falvakat romboltak össze, temettek el hóval. A nagy hidegben hatalmas jégtorlaszok keletkeztek a Niagaraán; a harminc centiméteres jégtáblákból összetorlódtott jéghegyek a Niagara alatt két hatalmas gözst pozdorjává zuztak, majd összetörték a vizes felett átívelő acélhidat, amely a technika egyik csodás alkotása volt. A pillérek, hatalmas acélrudak gyufaszálaként görbültek el és törtek össze.

Julianna holland trónörökösnőnek leánya született

Január utolsó napjának reggelén bekövetkezett a nemes holland nép óhajta várt nagy eseménye:

Julianna trónörökösnő leány-gyermekeknek adott életet.

Az öröndetes hír a rádió szárnyain pillanatok alatt végigrepült az öt földrészen. Hollandia örömmámorban ünnepelt. Az ágyuk 51 diszlövést, adtak le. A haragok negyedórán át hirdették a biradalom minden templomában az új királyi sarj megszületését. Ünnepi diszt öltöttek az utcák s ismeretlen emberek szorongatták egymás kezét. Hollandia gyarmatainak népe is lelkesen ünnepelte a kis hercegnő születését.

A kis újszülött, aki édesanyja után a holland trónt fogja örökölni, már a negyedik nemzedék női ágán. Oránia-Nassau és Lippe-Bisterfeld her-

Felrobbant egy olasz hadiszergyár

Január 29-én reggel borzalmas szerencsétlenség történt a Rómától 50 kilométernyire lévő segmí hadi-anagygyárban. Reggel 8 óra tájban a haterzer munkást foglalkoztató gyártelep egyik épületében tűz támadt. Rögön vészjelet adtak le és a gyár személyzete oltáshoz látott. Eközben hatalmas robbanás történt, amelyet több, kisebb robbanás követett.

A robbanások következtében a telepen lévő épületek nagyrésze mekelett; géprészeket, fáltörmelékeket többszáz méteres távolságra hajított el a robbanás ereje.

A robbanás után nyomban megkezdődtek a mentési munkálatok. Öt-kilométeres körzetben katonaság zárta el a szerencsétlenség színhelyét. A délelőtt folyamán megjelent Segniben az olasz királyi pár, valamint Mussolini miniszterelnök is.

A halottak és sebesültek számát még nem állapították meg; egyes hírek szerint legalább husz halálos áldozata van a szerencsétlenségnek.

Most operáltak ki a testéből a háborus „emléket”. Gábor Antal kecskeméti felkészítész, aki a háboruban mint honvéd-huszár harcolt, az utóbbi napokban jelentkezett a Kórházban, ahol súlyos fájdalomkról panaszkodott. Megállapították, hogy a fájdalomokat egy óriásnyagru gránátzilánk okozta, amely Gábor 1916 decemberében elszenvedett sebesülése óta vándorolt a testében.

A törökbalintai a magyar iskola mellett. A kisebbségi nyelvkutatásról szóló törvény értelmében a napokban elavaztatták meg a törökbalintai iskolakötelees gyermekek szüleit, hogy milyen tanítási nyelv legyen az iskolákban. A római katolikus iskolába járó gyermekek szülei közül 114-en magyar, 63-an német-magyar oktatási nyelvet, az állami leányiskolába járók szülei közül 65-en magyar, 104-en német-magyar oktatási nyelv mellett foglaltak állást.

Közbirtokeossági közgyűlés Ebedvesztőn. Az ebévesztől közbirtokeossági január 23-án tartotta meg László Sándor elnök-lésével közgyűlést. A közgyűlés, ezuttal megválasztotta László Sándort válasszotta meg elnök-k, pénztárossá Keresztés Józsefet, utféligyelővé Fehér Jánost, mezőbíróvá pedig Hagedius Ferencet.

Kiraboltak egy gazdát az ország-utaron. Rencés János gazdát Komárom határában, január 29-re virradó éjjel négy ismeretlen férfi támadta meg. Rencést, aki kerékpáron igyekezett hazafelé, agyba-főbe verték, majd összeszúrták. Az ismeretlenek Rencés minden értékét — kerékpárját is — elrabolták. A szerencsétlen gazdát haldoalkva szállították kórházba. A nyomozás folyik.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

A „Nagyoathallók tanácsadója balsorsok anyhitése” című füzet ára 40 fillér; nem villamos hallókészülékek 10-től 35 pengőig. Cim: Zscharias Béla, Magyarbányhegyes. (Válaszbelveget kérek.)

Végelek ha találkoznak. A házasságok — a közmondás szerint — „az égben kötetnek”, az érdekes házasságok azonban Amerikában, a híres fűrdővárosban, Minniban. Az egyik minni népdéző, részben azért, hogy a vendégeket szórakoztató műsorban szerepeltesse, részben, hogy a már lezserelget — azaz berugott — vendégeket vele dobassa ki, egy óriásfűt szerződtetett, a 100 centiméteres Lois de Fee személyében. Az óriásfűt hivatású magaslátó állt; a rones vendégeket első-rakoztatta, a duhajkodókat pedig könnyedén kiszórta a vendéglőből. A sors azonban érdekesen trófiálta meg ő — csaknem kétféle — nagyságát: egy szűk napon megjelent a vendéglőben a vándorcirksusz büszkesége, az aif egyetem — pontosan 105 centis — Billy Curtis. A majdnem kétféle asszony számára az aif egyetemeres férfit meglátni és megszeretni — ahogyan a regényekben írják — egy pillanat műve volt. Az óriásfű megkérte a törpe kezét, aif — hiszen látta, hogy a duhaj, vasóklú matrózok sem képesek ellenállni Fee kisasszonynak! — nem mert nemet mondani. Az ifjú pár hamarosan egybe is kelt és a nászalkomán a vendégek tomboló lelkesedése közben a menyecske, árulva-pirulva, de félkézrel a sző szoros értelmében magához emelte férjét és elcsattant köztük az első csók...

A férj — ezt a vendégek egyértelműen állapították meg, — cseppet sem ijedt meg a nem várt „légi utazástól”; bizott az asszony kipróbált izmaiban és ezzel sikerült neki, ha nem is önére, de a helyzet magaslátára emelkednie, de leg-alább emeltetnie.

A vagyonválság-buza februári ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő buza árát 1938 február hónapra szóló érvénnyel métermázsánként huszonegy pengőben állapította meg.

Szegeden kivégeztek egy anyagykilost. Mint emlékeztetés, néhány hónappal ezelőtt Makón, Apjok József meggyilkolta az anyját. Az elvetemült embert a bíróság jogerősen kötélt általi halálra ítélte. A halálraítéleten január 28-án reggel hajtották végre a halálos ítéletet a szegedi Csillagbörtön udvarán.

Három gyermek tűzhalála. Butkai Istvánné, sárospataki napszámosasszony három gyermekét bezárta a lakásba, amíg ő a dolga után nézett. Amikor az asszony egy óra múlva hazatért, a szobában sűrű füst gomolygott. Megállapították, hogy a négyéves gyermek meggyújtotta hat-hónapos hugocskája bölcsőjét. A cseme-megégett, a négy- és kétéves gyermek pedig a füstben megfulladt. Az eljárás megindult.

Hetvenegymillió Japán lakossága. A japáni statisztikai hivatal most tette közzé az 1937 október elsejéi népszámlálás első eredményeit. Ezek szerint Japán lakossága gyarmatok nélkül 71,352.800 lélek. Ebből a lakosságból 25,000.145 városban lakik, más szavakkal a városi lakosság az összlakosság 35.2 százalékát teszi ki. Európai értelemben vet' nagy városa, százezeren felüli lakossal harminckilenc van Japánban. A városok élén áll Tokió 6,274,000 lakossal. A többiek így következnek: Osaka 3,210,000, Nagoya 1,180,000, Kyoto 1,130,000, Kobe 960,000, Jokohama 750,000 lakos.

cegnője a címe.

A kastélyt, ahol a kis hercegnő a világrajott, virágok és táviratok özöne borítja. Az angol király, a francia köztársasági elnök, Hitler vezér és kancellár az első között küldték szerencsekívánataikat.

Tulipános Hollandia valóságos kedvében van. A melegérszű, családias és megértő nemzet örömmámorában

minden igaz magyar család s rajtuk keresztül az egész magyar nép osztozik.

A Mindenható szeretetét kéri továbbra is a szívét és jóságát megosztani tudó Hollandiára... Fizesse vissza ez a kis újszülött nemzetnek azt a sok-sok örömet és boldogságot, amelyet országja a magyar gyermekeknek nyújtott...

